

EMKE 130

Könyvajánlók

Sajtófigyelő:

The New York Times

Erdély Diákszemmel:

EJKE-díjasok

Kiss-Székely Zoltán versei

@sic.hu

Csík csodái

Eszkendőnyi lelki kenyér

SZÉKELY SZABADSÁG NAPJA 2015

„Szent hely ez óh vándor! egy nemzet tette e jelt itt Leghűbb gyermekei végzetes sírja fölé! Élni szabadságban, vagy ezért meghalni merészen: Ezt hitték, vallták s haltak érte híven. Törvényes, szabad és független nemzeti állás Intő szobra legyen honfi, e drága jel itt!”

1875 júniusában leplezték le a márosvásárhelyi Postaréten a Székely Vértanúk emlékoszlopát, melyen Jókai Mór fenti sorai olvashatók. Ezen a helyen, 1854. március 10-én végezték ki az osztrákok Bágyi Török János kollégiumi tanárt, Martonosi Gálfi Mihály ügyvédet és Nagyvárad Horváth Károly földbirtokost. 2012-ben a Székely Nemzeti Tanács ezt a tavaszi napot a Székely Szabadság Napjává nyilvánította, fontos állomásaként a székelyföldi önrendelkezésért folytatott autonómiaküzdelemnek.

Miért fontos ez a nap számunkra székelyeknek és mindazoknak, akik hisznek közösségben, nemzetben, szabadságban és igazságban?

*„hogy akadna mindig
kikben meglakolnak
meggátolói a
közönséges jónak*

*kiknek ujjbügyében
s elméjében loppal
jegyesül a jelen
jövő századokkal*

*s akik életükkel
föl-fölmosolyozzák
meggyötört arcodat
édes Erdélyország”*

Kányádi Sándor

Makk József tüzértiszt 1851-es törökországi látogatását követően, Kossuth Lajos felhatalmazásával, megkezdte egy új szabadságharc előkészítését. A szervezkedés Pesten és Székelyföldön vált komollyá, azonban a hatóságok szinte folyamatosan figyelemmel kísérték azt, köszönhetően a legközelebbi férkőző besúgóknak. A katonai tervet kidolgozó Gál Sándor elképzelése szerint az '52-re várt összeurópai forradalom kitörésével egy időben Moldván keresztül felfegyverzik a székelyeket és az Erdély feletti hatalom átvételét követően Magyarországra irányába indítanak csapásokat. A Törökországban és Londonban kidolgozott stratégia nem számolt az árulókkal. Az árulással nehéz számolni. Erdélyben 1852-ben kezdődnek meg a letartóztatások és a vásárhelyi kivégzések további halálos ítéletek és hosszú bebörtönzések követték. Azzal, hogy a Habsburgok felszámolták a székelyföldi összeesküvést az abszolutizmus elleni harc jellege is megváltozott és politikai szintre korlátozódott. 1867 után pedig Unió ide vagy oda, Budapest nem volt képes megérteni az erdélyi országrész eltérő sajátosságait, aminek következtében az ország eszeveszett sebességgel száguldott újabb tragédiák felé.

A Makk-féle összeesküvés célja a nemzeti önrendelkezés biztosítása volt és éppen úgy, mint az Erdélyi Fejedelemség korában Bocskai, vagy Bethlen, itt sem feledkeztek meg a Királyhágón túli magyar közösségekről, pedig az erdélyi magyar társadalom szenvedte talán a leg súlyosabban meg a szabadságharcot követő megtorlást és az önkényuralmi rendszert.

A történelem sok változást hozott és bízunk benne, hogy fog is még hozni. A

székelység ismét önrendelkezési jogának elismertetéséért küzd, nem összeesküvés formájában, nem az éj leple alatt lopakodva, hanem nyíltan, a jog eszközeivel, kulturális és történelmi munícióit használva. Az erdélyi magyarságot, a székely közösséget folyamatosan, rendszer váltás, uniós csatlakozás előtt és után porlasztják és gyengítik – s itt ne csak a népszámlálások aggasztó eredményeire gondoljunk. A közelmúlt európai történései azt is megmutatták, hogy tisztán emocionális alapon nem lehet megközelíteni a kérdést! Románia új elnöke, Klaus Johannis, egyik utolsó, Angela Merkel kancellárral tartott sajtótájékoztatóján deklarálta, hogy Romániában nincsen magyar kérdés – a volt nagyszabasi polgármester hamar elfelejtette, hogy Romániának német kérdése se volt, mégis megoldották...

Az EJKE ez ideig Marosvásárhelyen ünnepelt, vagy részt vett más erdélyi megmozdulásokon, mint a Székelyek Nagy Menetelése. Ezt most márciusban nem tehetjük meg, így került sor erre az eseményre.

Egyesületünk kulturális és turisztikai egyesület, mely egyesület azonban nem lehet el szó nélkül a 2015. március 10-re Marosvásárhelyre tervezett, a Székely Szabadság Napi megemlékezést követő, tiltakozó felvonulás

és nagygyűlés betiltása mellett.

Az Erdélyt Járók Közhasznú Egyesület az alábbi közleménnyel tiltakozik a román hatóságok eljárása ellen:

Civil szervezetként, Erdélyre, az erdélyi magyarságra figyelő, demokratikusan gondolkodó emberek egyesüléseként - tiszteletben tartva a román állam szuverenitását, törvényhozási szabadságát - támogatjuk Székelyföld területi autonómia törekvését, mint az egyetlen észszerű, nemzetközi jogi normáknak megfelelő megoldást, mellyel álláspontunk szerint a román-magyar békés együttélés biztosítható. Tiltakozunk a Románia tervezett közigazgatási átalakítása ellen, melynek egyik legfőbb célja nem más, mint a még többen élő magyar közösségek megmaradt, természetes kapcsolatrendszerének a felszámolása, maradék erejének a megtörése. Álláspontunk szerint az Európai Unió területén, egy magát demokratikusnak tituláló államban, nem engedhető meg, hogy átlátszó, légből kapott indokok alapján betiltsanak egy békés demonstrációt, melyen egy őshonos, nemzeti kisebbség véleményét akar nyilvánítani egy a jövőjét alapvetően befolyásoló kérdésben.

2012-től hivatalosan is ünnepe van a székelyeknek, saját ünnepe, amikor is megfogalmazhatják közösségi szabadságuk jogos igényét, ugyanakkor összegezhettek, terveket, célokat fogalmazhatnak meg. Reményeink szerint pedig hamarosan eljön az idő, amikor az autonóm Székelyföld lakosai március 10-én mosolygós arccal, vidáman ünnepelnek és hajtanak fejet őseik emléke előtt.

A debreceni unitárius imaházban rendezett megemlékezésen elsőként az EJKE elnöke ismer-

tette a korabeli eseményeket és emelte ki azokat a tanulságokat, melyek 2015-ben fontosak lehetnek. Az ünnepi beszédet követően Domokosné Mezei Katalin és Domokos János Antal gyönyörű székely dallamokkal örvendeztette meg a szép számú közönséget. A dzsessz és a székely zenei motívumok ötvözése fantaszti-

kus élményt nyújt a zeneszerető embernek, minden bizonynyal találkozhatnak még velük egyesületi rendezvényeinken. Pap Gy. László debreceni unitárius lelkész olvasta fel Izsák Baláznak, a Székely Nemzeti Tanács elnökének, 2015. február 24-én keltezett közleményét („Nem leszünk a hatóságok partnerei a jogfosztás leplezésében!”). A közlemény segít-

ségével a jelenlévők képet kaphattak a marosvásárhelyi rendezvény szervezése körüli hatósági túlkapásról és választ kaphattak arra a kérdésre, hogy az SZNT miért nem szervezte meg hivatalos formában a megemlékezést és tiltakozó felvonulást. Akinek még ezek után is kételyei vannak, ajánljuk, hogy hallgassa meg az

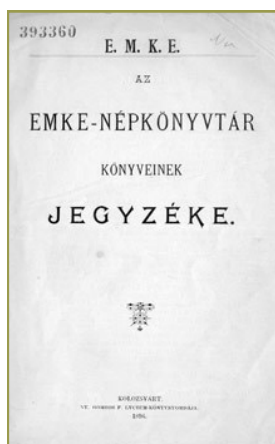
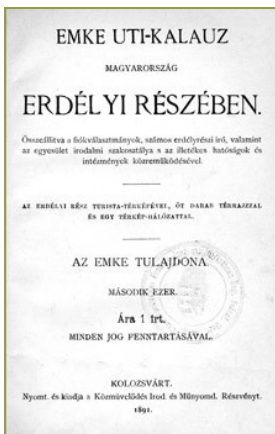
SZNT elnökének a március 9-i, Gábor Áron-díj átadó ünnepségén elhangzott beszédét.

A közlemény felolvasása után Kányádi Sándor Kőkoporsó című verse hangzott el. Miért erre a versre esett a választás? A válasz egyszerű: zárjuk kőkoporsóba feketével írott ünnepeinket és nézzünk büszkén és hittel előre, azokat támogassuk, azok mellett tegyünk hitet, akik „fölmosolyozzák” arcunkat, mely visszatükrözi közösségünk, szülőföldünk sorsát.

Az este zárásaként, a Hatvan utcai udvarban nevelkedő, az I. Debreceni Székely Nap alkalmával ültetett, kicsi, hargitai fenyőfát körülállva, gyertyák fényénél énekeltük el a székelyek himnuszát.

A rendezvényen összegyűlt adományokat a kárpátaljai rászorultaknak ajánlottuk fel és a mai nap átutaltuk a Kárpátaljai Ferences Misszió Alapítvány bankszámlájára.

EMKE 130 „KI A KÖZNEK ÉLHET: ANNAK ÉLNI ÉRDEMES!” - SZÁSZ KÁROLY

A Magyar Kultúra Napja felkínálja azt a lehetőséget, hogy dicső történelmi múltunk emlékei közt tallózhassunk.

130 évvel ezelőtt (1885. április 12-én) alakult meg Kolozsvárott az EMKE (Erdélyi Magyarok Közművelődési Egyesülete). Ez, az a szervezet, amely a társadalom összeadott filléreiből létesített kulturális és közgazdasági intézmények révén a magyarság közti testvérérés fejlesztését és ápolását tűzte ki célul.

Jótékony gondviselésük megvalósításai: (első) Földműves iskola Algyógyon; Tüdőbeteg szanatórium; Árvaház; a budapesti Váci úton 80 férőhelyes kollégium; 77 különböző gyermekintézmény, stb.

Az Országos Közművelődési Tanács elismerése szerint csaknem 500 községben tízezer férfi és nő tanult meg írni és olvasni; elsőként történtek lépések a népolvasókörök és népkönyvtárak megteremtésére; ehhez járult még hozzá a 24 katonai és katonakórházi könyvtár; 154 daloskör kezdte ápolni a magyar dal és zene kincsestárát. Ugyancsak elsőként kezdte meg az EMKE az ifjúsági egyesületek és könyvtárak megteremtését; megíródott és kiadott 80 irodalmi mű. Tagintézmények jelentek meg: EKE (Erdélyi Kárpát Egyesület); Erdélyi Irodalmi Társaság; Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa; Országos Közművelődési Tanács; Székely Szövetség; Erdélyi Iparpártoló Szövetség. Ezenkívül magyar kézre segítette a részvénytőkét, a betéteket és a váltótárcát. Szívügyé vált a magyar nyelv és nemzeti öntudat erősítése; a szórványmagyarság sorsának alakítása. Beindultak úgynevezett alfabe-

tizáló tanfolyamok. Felmerült a magyar közösségek gazdasági felemelkedésének megsegítése, támogatása.

Ma alig tudjuk felmérni, értékelni, hogy akkor – a hőskorban – mit jelentett kiszabadítani magunkat a birodalmi saskarmok fogságából. 1918-1920 között, a legnagyobb fájdalmat okozva – egy (trianoni) tollvonással csaknem teljesen megsemmisült minden. 1921-1940 között folyamatosan napirenden volt a teljes felszámolás. 1941-1944-es időszakban az EMKE szervezésében válik lehetővé az írók úgynevezett falujárásai kultúrtevékenysége modern audiovizuális eszközökkel ellátott úgynevezett kultúrbuszokkal. („guruló könyvtárak”, „mese-autók”, stb.)

1947-ben a népi demokrácia teljesen betiltja a szervezet működését, de a hamu alatti parázs 1991-ben Bras-

sóban újrалobbant: kulturális autonómiát, minőségi kultúrművelődést, modernizációt hirdetve. Újabb célkitűzéseként jelent meg a szakmai civilszervezetek megalapítása – így járulva hozzá a magyar kulturális élet intézményesítéséhez. Pl.: Daloszövetség; Könyves Céh; Magyar Népfőiskolai Társaság; Magyar Népművészek Szövetsége; Magyar Zenetársaság. 2004-ben az EMKE művelődési civil szervezetek szövetségévé nőtte ki magát.

A múlt felidézése és ez a rövid kis áttekintés is bátorságot, példát szolgáltat ahhoz, hogy nemzetünkért, népünkért, országunkért érdemes áldozatot hozni: a hálás utókor – minden bizonytalansággal – értékelni fogja fáradozásunkat.

Hutzler Vilmos, Debrecen

KISS-SZÉKELY ZOLTÁN A SZÉKELY KÖRVASÚTON, 2014-BEN

Nem vagyok vasútépítő rokona,
de évszázad távolából kedvem szottyanna
újjáépíteni a Kocsárd és Brassó között a vasutat.
Sohse volt irigységem tárgya az asztali vasút,
a vonatfütty nyaranta kísért végig
Marosról Kézdire menet zötykölődő vonatokon.
Váltak csattogása, akkor még lakott
pályamester-háza mesébe illő hangulata
kísért egyik nagyapámtól a másikig.
Misztikus alagutakon röpített a vasparipa
áfonyát málnalevélből készült tasakban áruló
feketekörmű erdőlőkig. A vonatfütty
széndarabkái néha a szembe kerültek,
s édesanyám Diana sósborszeszét
mosta olyankor a kezünket mielőtt
nekifogtunk volna a szertartásnak,
a prézliscsirke csak e napon történő
elfogyasztásának valahol Gálócás és Tusnád között.

Valamiféle közlekedési mámor volt apámmal
így utazni, s hallgatni ígérését hogyan fogjuk bebarangolni
a Nagybagmást, a Bilbori hegyeket, s hogyan
fürdünk egy jót Bánffy-fürdőn a dermesztően
hideg borvízben.

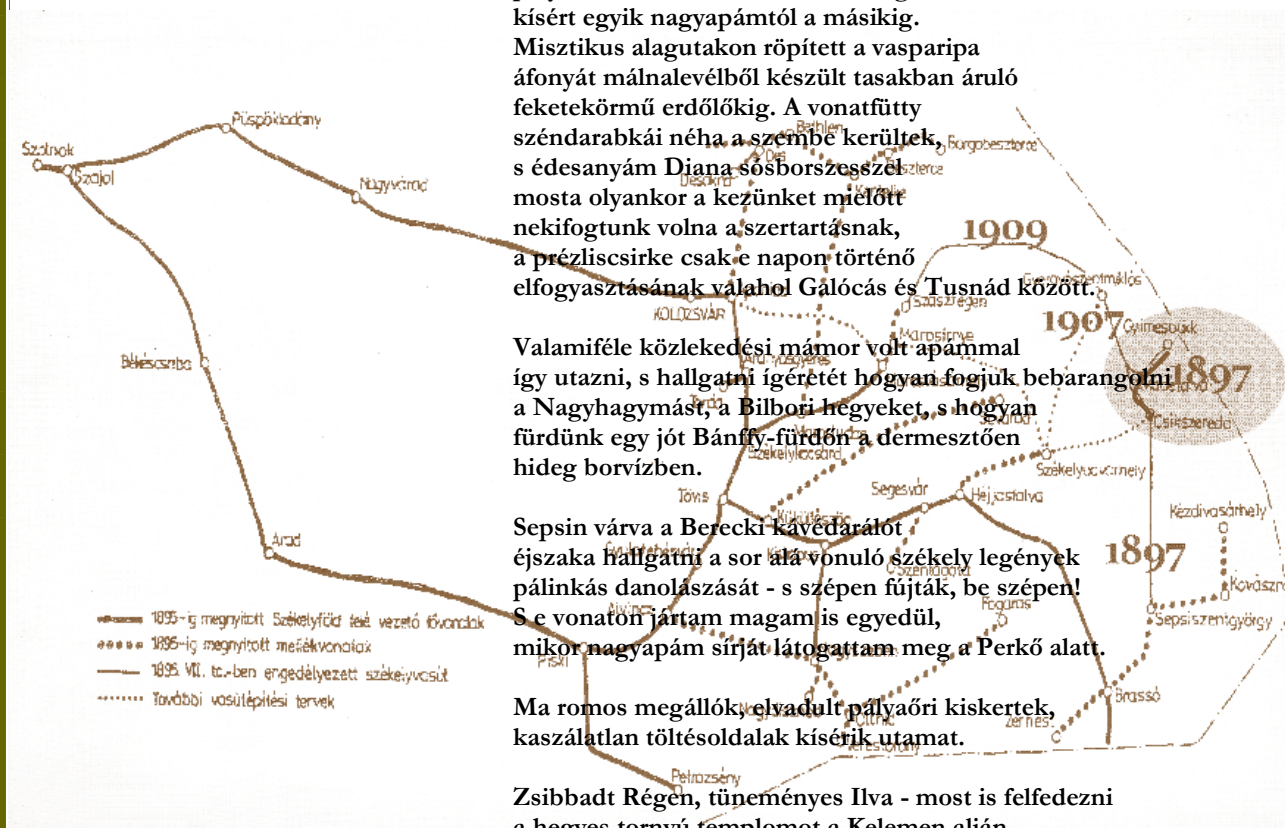
Sepsin várva a Berecki kávédarátot
éjszaka hallgatni a sor alá vonuló székely legények
pálinkás danolászását - s szépen fújták, be szépen!
S e vonaton jártam magam is egyedül,
mikor nagyapám sírját látogattam meg a Perkó alatt.

Ma romos megállók, elvadult pályaőri kiskertek,
kaszálatlan töltésoldalak kísérik utamat.

Zsibbadt Régen, tüneményes Ilva - most is felfedezni
a hegyes tornyú témplomot a Kelemen alján -
marosfői táborhelyek, Bikkszád, aztán
Brassó - dédnagybátyám Szarvasos háza.

Megérkeztem megint. Itthon vagyok
ebben a kifosztott tájban.

2014. májusa

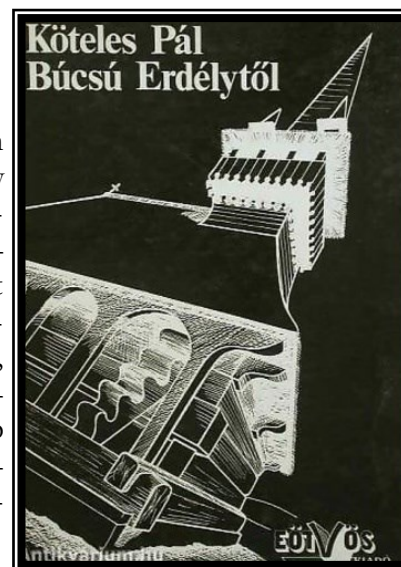

A székely körvasút a Székelyföldet lefedő vasúthálózat azon része, mely összeköti Brassó, Sepsiszentgyörgy, Csík-szereda, Gyergyószentmiklós és Marosvásárhely városokat, vagyis a székelyföldi nagyobb városok többségét. A már korábban (az 1870-es években) megépült vonalszakaszokat a 19–20. század fordulóján egészítették ki, utolsó szakasza, Csíkcsicsó és Déda között, 1909-ben készült el. Viszont soha nem épült meg a Csík-szereda–Székelyudvarhely vonal, bár nagy szükség lett volna rá.

Köteles Pál: Búcsú Erdélytől (Egy menekülés anatómiája; Eötvös Kiadó, Budapest, 1988);

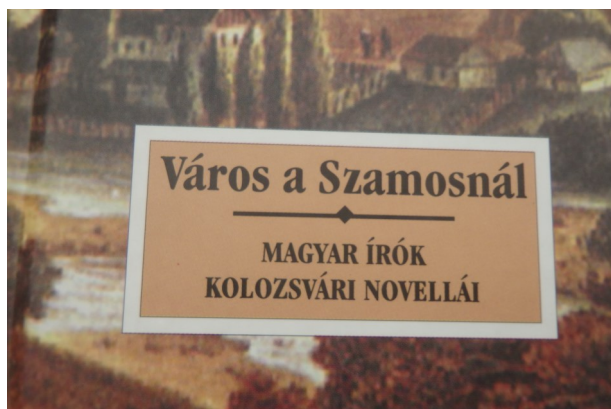
Köteles Pál, álnevei: Teles, Les. (Gyanta,1927.április 27.– Budapest,1991.december 14.) erdélyi magyar író, publicista.

Köteles számomra új szerző, értékes, izgalmas írókat kutató keresésemben most tűnt elő. A Búcsú Erdélytől – mint ahogy azt az alcím is jelzi – egy meneküléshez (de nem megfutamodáshoz!) vezető életút, tapasztalatszerzés boncolgatása. Életrajzában olvasom, hogy a Bolyai Egyetem filozófiakultúrán szakán tanult, ahol azonban tanulmányai megszakadtak. A műfaj nehéz lenne meghatározni, de mind a pszichológiai, mind a filozófiai vonalon nagyon erős és az egyéni helykeresés, személyiségfejlődés mögött, előtt, alatt, fölött ott éktelenkedik az ötvenes-hatvanas-hetvenes évek Romániája, sőt vakult képviselői, csinovnyikjai révén be-betör a legintimebb szituációkba is. A szerző a könyvet 1977-ben, már Egerben fejezi be, megmenekül, hogy világgá kiáltsa a bűnöket, melyeket természetessé, állandóvá tettek a Csalhatatlanok!

„Különbén is a kisebbségi kérdés abszolút belügy. És, aki ettől az állásponttól eltér, ha kint él belügybe avatkozik, ha meg bent, akkor nacionalista, irredenta. Lehet tehát ölni! Csakhogy meggondoltan. Az ítéletvégrehajtók pedig sose felejtsek, hogy nem a test megölése a fontos. Elégséges a szellem kifacsarása, a tudat csöndes megmérgezése, az elme átöblítése. „

Város a Szamosnál – magyar írók kolozsvári novellái (Noran Kiadó, Budapest,2004)

A Noran "novella-válogatásai" mindig színvonalas olvasmányélményt nyújtanak. Erdély föl nem szentelt fővárosának sok-sok érdekes, izgalmas oldalát mutatják meg az írások, elsősorban a szerzők személyes élményein keresztül. A névsor patinás: Kós Károly, Cs. Szabó László, Maksay Albert, Makkai Sándor, Laczkó Géza, Bánffy Miklós, Szabó Dezső stb. Javarárszt "magyar időket" élhetünk át az olvasás során, mintha soha nem is lehetne másként, aztán a '40-es évek elejének visszarendeződését övező elbizakodást. Mindeközben mintha csak rossz álom lenne, egy rossz emléké intermezzo a Cluj-korszak. Ennél közelebb nem is jutunk időben, pedig ugyanilyen válogatást érdemes lenne összeállítani az '50-es évektől,

akár napjainkig. Micsoda változások történtek s hogy összezsugorodott a magyar közösség...és mégis a magyar kultúra fontos központja maradt Kolozsvár, Cluj-Napoca (Ceau szelleme ne kísérts!), Klausenburg.

"1974. október 15-ig Erdély történelmi fővárosát Kolozsvárnak (románul Cluj) hívták. Másnap azonban az Államtanács dekrétumban elrendelte, hogy a megyeszékhely nevéhez toldják hozzá a Napocát is. Így lett a város neve hivatalosan románul Cluj-Napoca." (Így lett negyven éve Kolozsvárból „Kolozsvár-Napoca” www.maszol.ro)

„Erdély összegyűlt visszhangja vagy, fájdalmas, szép város. És tékozló fiad újra megtalált könnyel búcsúzik tőled. Ő elment a világba, s hazája lett minden hely, ahol szép van, ahol gondolkoznak, ahol jót akarnak. De, ha Téged megvágna, Erdély, még szeretne élni, megint erdélyi lenni, csak erdélyi, odafutni hozzád, hogy egy sebed ő is betapassza még fiatal testével, megvert gondolatával, tévedt, fájdalmas egész életével.” (Szabó Dezső— Búcsú Kolozsvártól)

KISS-SZÉKELY ZOLTÁN
(Z)IZ(Z)ENET MAROSSZENTIMRÉRE

*Orgonahang – virágpör-zizzenet.
Fény kapar meszet templomunk falán.
Orgonák terhe – ez a gyülekezet
Zsámbékon itt az Úrnak asztalán.*

*Tízen, százan, ezernyiek leszünk,
Ószázadok oldott kéréiből
szárba szökkenő remény a hitünk.
Erdély felé Nyakas völgyeiből*

*szél indul. Innen porszemet kap fel
s koptat messzi temetőm kopjafát.
Énekelünk helyettük is, ha kell
gyarlóság szabta határokon át.*

*Megtérés-méltó gyümölcsöt terem
a templomhajó. Égi fényt iszik
Marosszentimrén kongó cinterem:
most hitet, reményt, békét álmodik.*

2008. május 17.

(A Zsámbéki református templom szentelőjére)

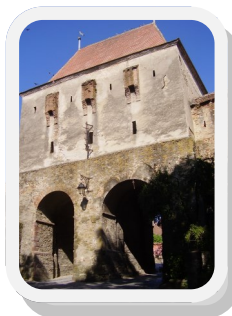

Olcso és majdnem Dracula-mentes Erdély

(Budget-friendly and almost Dracula-free Transylvania – The New York Times, 2014.01.27.)

N A G Y V I L Á G

Érdemes időről időre megnézni, hogy mi jelenik meg Erdélyről a „nyugati sajtóban”. A mostani számban egy, a New York Times-ban 2014 év elején megjelent cikk fordítását közöljük. 1990-től megvizsgálva az orgánum cikkeit, bizonyos kulcsszavakat keresve (székely, sekler, szekler, Erdély, Szeklerland) megállapítható, hogy azok a lefordított cikk mellett mindössze néhány írásban szerepelnek: In Transylvania, a Count Invites You to His Castle (Kálnoky gróf vendégházáról), Symbol of a Struggle (a csíkszeredai székely hokiklubról), A World Cup Qualifier Is a Hostage to History (a 2013-as magyar-román futballmérkőzésről), Kosovo’s Actions Hearten a Hungarian Enclave (Koszovó és Erdély párhuzamairól). A képet árnyalja, hogy a Transylvania szócikkre való kereséssel több, az erdélyi magyarsággal (is) foglalkozó újságcikk található: In Transylvania, the Battle for the Past Continues (1990), Hungarians Can’t Be Written Out of Transylvania (1990), Hungarians and Romanians At Odds in Transylvania (1997), Romania Still Persecutes Its Hungarians (1990), Romania’s Opposition Finds Hero a Liability (1992), Ethnic Rivalries

„Mi más utat járunk, mint ti, és sok furcsaságot fogsz találni nálunk” – mondta egy bizonyos nagy karmú gróf angol vendégének, akinek a vonata éppen csak megérkezett Erdélybe Sok szempontból, nem változtak a dolgok, azóta, hogy Bram Stoker leírta ezt a mondatot, 1897-ben. Magam is vonattal érkeztem, január közepén, és találtam is furcsaságokat: egy lenyűgöző középkori városi tér, ami nem turistával, hanem általános iskolásokkal van tele; cukrászda, ahol nem lehet süteményt kapni; egy ortodox pópa, akinek nem tetszenek a gitárleckék és méhek tart.

Eltökélt voltam. Szerettem volna úgy megismerni Erdélyt és úgy írni róla, hogy közben említést sem teszek vámpirokról, mindarról, amit egy olyan szerző vetett papírra, aki sohasem járt arrafelé. Meg is kértem Twitter követőimet, hogy tartózkodjanak a Drakulával kapcsolatos bejegyzésektől. Mindezt azért mert a valóságos hely, Románia középső és nyugati része, gyönyörű, vadregényes, ódon városai s lételet telik, nemzeti és politikai története gazdag és szövevényes: saját jogán megérdemli, hogy felfedezzük, szörnyek és vámpírok nélkül.

Mindez működik is, egészen addig, amíg Segesvár középkori városközpontjában pénzt veszek fel. Felpillantok: Banca Transilvania – ráeszmélek, hogy egy középkori toronyból jöttem le, alattam pedig kínzókamra van; szemben van a ház ahol „Karóbahúzó Vlad” állítólag megszületett, 1431-ben. Kirázott a hideg. A Szezám Utca és a Scooby Doo megteszi a hatását és, mint ahogy az a vámpírokhoz dukál, orgonaszót hallok és villámok cikáznak.

Úgy jöttem Erdélybe, hogy tudtam, ki kell hagynom sok olyan dolgot, ami népszerű a nyári látogatók körében, például a túrázást a hegyekben. Mindazonáltal reméltem, hogy olcsóbban kijövök, hőlepte kastélyokat fogok látni s talán sort keríthetek egy kis sielésre is; megkóstolhatom a csodálatos ételeket, mint a román ciorba de burta-t, a mindenhol megtalálható, olcsó, tejfölös, pacallevest.

Sajnos egy hónapig nem volt hó, tehát sízés nem volt. De ott

voltak Erdély középkori városai és falvai. A kétszázötvenezer Brassóban egy napot töltöttem, ami azt jelentette, hogy magányosan kóboroltam a 16. századi Feketetemplom környékén, fényképeztem az öreg városkapukat, nem meg azon elmélkedtem, hogy hogy lehet az, hogy majd minden épületen ott van a műemléket jelző tábla (Monument Istoric). Persze némelyik teljesen nyilvánvalóan annak is látszott.

A keskeny utcákon bolyongva egy 1837-ben épült kis házikóhoz értem, melynek fából készült ajtaja, nagy precizitással volt kifaragva, ablakait pedig korintusi oszlopmásolatok szegélyezték. Szemben a házzal egy román gyártású Dacia foglalta el a járdát. (a fordító megjegyzése: gondolom itt az eklektikát akarta a szerző kiemelni)

A téli mínuszok növelték a pékségek, a kemencéből frissen kiszedett, forró kenyerek iránti érdeklődésemet. Brassóban, megálltam egy Varázs Sütemény nevezetű boltnál, ahol valójában csupán friss perccet tudtam venni. Olyan volt, mintha a „bágel” (amerikai, reggeli péksütemény) képét, mint valami hírességét, karcsúsították volna egy címlapfotóhoz, anélkül, hogy a mákszemeket kiradírozták volna róla („Which are like bagels Photoshopped like a celebrity for a cover photo — from pudgy and irregular to slender yet curvaceous without, thankjfully, airbrushing out the poppy seeds”). Segesváron pedig, öregek és fiatalok egyaránt sort álltak, az eső ellenére, hogy egy lejárt megveheséék a még gőzölgő perceket a „Giginél”.

Brassó a Bran és Peles kastélyok látogatóinak bázisállomása. A Bran-kastély talán a legkedveltebb turistalátványosság Erdélyben, köszönhetően elsősorban annak, hogy – mind a történeti, mind a kitalált – Drakula köthető hozzá. A nyári turistadömpinget aztán román turisták és iskolások látogatása váltja. Nagyon tetszett nekem is, a huszonöt lejes belépő pedig nem vert földhöz.

A hegyoldalban meghúzódó kastély, ami valamikor vámszedők főhadiszállásául, illetve az ottomán megszállókkal szembeni védpontként szolgált, olyan helynek tűnik, mint ahol való-

ban vámpírok lakhattak.

A kastélyt a román királyi család használta, egészen addig amíg a kommunista hatalom meg nem kaparintotta. A mai nap is elsősorban ezt a korszakot idézi a dekoráció. Ugyanakkor a felsőbb szinteken sejtelmesebb dolgokkal is találkozunk, fenn, ahol a szél súvít és fűtyül ráakadtam néhány Drakulával kapcsolatos kiállítási darabra.

A Peles-kastély egy teljesen más élmény volt. I. Károly nyári rezidenciának építtette (1873-ban kezdték építeni), fényűző termei véges végig, az apró részletekig gazdagon díszítettek, mint Versailles, a kései 19. században. Úgy tűnik Károly király nem spórolt az arab és török stílusú szobák kialakításakor; a lenyűgözően gazdag európai fegyvergyűjtemény (kardok, bárdok és lőfegyverek) egyetlen teremben van kiállítva, ló- és lovas katonai páncélzattal együtt; a szomszédos teremben találhatóak a virágdíszes, ékes, török és perzsa fegyverek, amelyek egy konstantinápolyi divatbemutatón bármikor szerepeltethetők lehetnének.

A Brassótól Segesvárig tartó vonatút (a Budapestre való visszaút első szakasza) volt mindennek a csúcsa. Nagyon vonzónak a középkori falakkal körbevett városok, Dubrovniktól, Éze-ig (Franciaország), sokkal inkább, mint a polírozott múzeumi tárgyak. A felsorolt városokkal ellentétben, mint ahogy azt a turistakönyvek is kiemelik, Segesvár egy valóban élő középkori város, a 16-18. századi épületek nagyrészt a mai napig lakják. Amikor betértem a Középkori Kávézó nevezetű helyre, meginni egy ötletes, fekete-ribizli ízű, forró italt, hallhattam a gyerekek kiáltózsáját a szomszédos iskolaudvaron, később pedig láthattam őket, amint kiszabadulnak az iskolából az óratoronnyal szemközti térre, egy olyan helyre, ami nagyon sok más országban szigorúan turistaövezet lenne.

A város falait eklektikus őrtornyok vigyázzák, mindegyik valamelyik céhhez köthető: szabókhöz, tímárokhoz, suszterekhez, szücsökhöz és kötőfonókhoz. Maga az óratorony valóban mesébe illő. A 13-14.

században épült, a barokk tetőzet a 17. századból származik, a legbájosabb részével együtt: hét, római és görög isteneket mintázó figura váltogatja egymást a hét napjainak megfelelően. A kilátótoronyból – ahová 12 lejért juthatsz, keresztül a nyikorgó padlójú múzeumon – csodálatos látkép nyílik a városra, én mindössze egyetlen olyan épületet láttam onnan, a modernebb stílusú alsó városrészben, mely nyilvánvalóan a 20., vagy a 21. században épülhetett.

Miután nagyon vágytam arra, hogy kárpáti falvakat (Carpathian villages!) láthassak, béreltem egy autót (euróban fizettem, 33 dollárnak megfelelő összeget, egy napra) és nekiindultam a vidéknek, melynek egyik legjellemzőbb látványosságai a szász erődtemplomok. A szász népességet, mely hajdanán ezen a vidéken élt, és melyet Németországba telepítettek, románok, magyarok és cigányok váltották, és ők alkotják a legnépesebb három közösséget a mai Románia területén. Azok számára mondom, akik csodálkoznak ezen, a legutóbbi népszámlálás alapján egyetlen vámpír sem él Romániában, igaz, hogy az összeírás fényes nappal történt.

Berethalmon (Biertan) zárva találtam a templomot és a helybéliek sem voltak valami beszédesek. Sokkal barátságosabb fogadtatásban részesültem, a körülbelül egy mérföldre fekvő Nagykapuson (Copsa Mare). A vegyesboltban („magazin mixt – the cool Romanian tern for convenience store”) egy hölgy kézzel-lábbal elmagyarázta, hogy a templom melletti ház ajtaján kell kopogtatnom; egy serdülő fiú hozta is a kulcsot és keresztül vezetett, az ütött-

kopott, boltíves, kapubejárón. Az öreg templom nem volt különösképpen nagy szám, a bejutás annál inkább. Végül dobtam a perselybe és felkerelkedtem, hogy körülnézzek a településen. Szerény, sáros falu, főként szász-stílusú házakkal. Semmi rendkívüli, kivéve néhány gitárt cipelő kislány.

Szinte tökéletes angolssággal megszólított egy, a kútból éppen vödört húzó, férfi, aki elmagyarázta, hogy van egy tanárnő a faluban, aki gitározni tanítja a gyermekeket. Nagyszerű! - mondtam. Nem igazán osztotta lelkesedésemet. Ő volt a falu ortodox papja. Elmesélte, hogy a gitárórákkal csábítják a családokat a pünkösdista egyház kötelékébe. Bemutakozott (Ioan Bico) és úgy tűnt nagyon élvezni, hogy elszórakoztathat egy kis ideig. Papi mivolta ellenére erős kritikát fogalmazott meg: a szászok nem nőültek román nőkkel, amikor Németországba kerültek, ott is diszkriminálva érezték magukat és visszatérve, nem csak román, hanem becstelen roma nőket is elvettek (ő cigányoknak nevezte és rágalmazta is őket). Meghívott egy sörre – alkoholmentest kért nekem, ehhez ragaszkodott, miután autóval voltam – és, hogy nézzem meg az általa festett ikonosztásokat, melyek értékesítésével egészíti ki szegényes keresetét. Méheket is tart, szívesen vásároltam is tőle, 20 lejért, egy üveg mézet. Beszélgetésünk igen sok témára kiterjedt, Hollywoodtól, az internetig, a születésszabályozásig és az abortuszig (egyikről sem volt túl jó véleménnyel).

Régen óta nem ettem semmit, szóval Segesvárnak vettem az irányt, hogy keressék egy éttermet, ahol jó áron, jól tudok enni. Találtam egy helyet a központban, ami a Café Martinira hasonlított. Csaptam is egy kisebb lakomát. A többi vendég csupán a sörét iszogatta, miközben a '80-as évek zenéi szóltak (Springsteen, Tina Turner, Asia). Ettem egy pacalcsorbát, utána grillezett kolbászkákat (mititei), rántott sajtot (cascaval pane) és végül a nagyszerű román édességet a papanasit (forró fánk, tejjel és ribizli dzsemmel a tetején), mindezek után visszatértem a szállásomra.

A Casa Soare-ban laktam, egy családi panzióban az alsó városrészben, tíz perces sétára a

vártól, ahol a téli kedvezmény keretében 80 lej fizettem egy éjszakáért, előzetes foglalást követően – körülbelül 20%-al olcsóbb, mint a booking.com ára. Nagyon kedves hely volt és megérte a szerény árat. Két dolgot viszont sajnálok. Az egyik, hogy nem egy faluban, vagy egy tanyán szálltam meg, ez sajnos elkerülhetetlen volt: a legtöbb vidéki vendégház zárva van a téli időszakban. Amikor a segesvári Casa Baroca-nál, a Drakula ház szomszédságában, átvettem a bérelt autót, rájöttem, hogy bizony mégis csak elszalasztottam egy lehetőséget. Körbenéztem a házban és lenyűgözött a látvány. Beléptem a több, mint 300 éves bejárati ajtón és láttam a boltíves plafonú szobákat, berendezve, tradicionális, díszes bútorokkal, antik kályhával, fa padlózattal. A téli árak pedig alig voltak drágábbak, annál, amit a Soare-ban fizettem, 100 lej, a nyári szezonban fizetendő 140 helyett.

Mégis valószínűleg jobb helyem volt ott ahol voltam... A Baroca-ban megtudtam, hogy a vár területén idegenek nem szállhatnak meg, s így törvényt szegtem volna... Igaz ugyan, hogy a törvényt 1515-ben hozták, az is lehet, hogy nincs is hatályban, de egy városban, ahol kínzókamrák vannak, az ember nem lehet elég óvatos...

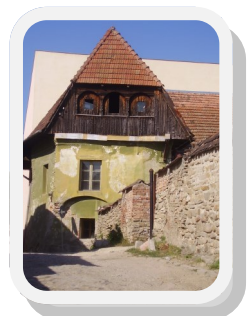
Fordította: CSA

(Érdekes elolvasni a kommentárokat is, főleg azokat, amelyek kilépnek ebből a szokványos diskurzusból és bírálják az írás amerikai stílusát /Made for America style/; érdekes analógiát hoznak fel és a Drakula-vonzalmat, olyannak látják, mintha egy Amerikába érkező francia turista kizárólag navaho indiánokról és cowboyokról írta, akik a Times Square-en tomahawk-ot dobálnak, vagy Pennsylvania-ban bölénycsordákat üldöznek.)

Revive in East Europe (1990), 1,500 Hold Rally in Romania Against Hungarian Demands (1990), Romania Bars Hungarian 'Extremists' on Eve of National Day (2014), Where Folk Roots Still Survive (1998).

Mindezek alapján a következő konklúziót vonhatjuk le: az 1990-es vásárhelyi események elérték azt az ingerküszöböt, ami ahhoz kell, hogy az erdélyi magyarság helyzetével érdemben foglalkozzon, mondjuk egy amerikai lap; '90 óta nagyon kevés erdélyi témát találtak maguknak az a TNYT újságírói; a Dracula kultusz mindent felülír ez azért is nagyon fontos, mert útleírásoknak, úti beszámolóknak nagy jelentősége van a hétköznapi ismeretterjesztésben... Amennyiben Erdélyt Segesvárral, Brassóval, az – amúgy csodálatos – egykor volt szász földdel azonosítják akkor egy deformált képet kapnak továbbra is az olvasók. Azt írni egy cikkben, hogy a szászok helyét magyarok, a románokkal és a cigányokkal együtt elfoglalták... Vajon minek kell történnie, hogy a NYT, a BBC, a CNN érdeklődést mutasson az erdélyi magyarok, vagy a székelyföldiek örendelkezési követelési iránt...?

CSA

EJKE-különdő

Nagy Zsuzsa vagyok, a Dr. Bernády György Általános Iskola 4. osztályos tanulója. Marosvásárhelyen élek szüleimmel és két testvéremmel. Két éve járok a "Talentum" Alapítvány rajzkörére, tanárnénim Molnár Krisztina képzőművész. Hobbim a rajzolás-festés mellett az úszás és sízés, de szere-

tek vers- és mesemondó versenyekre, valamint játékos matematika vetélkedőkre (Zrínyi vagy Kenguru) is járn.

Nagyon-nagyon szeretem a városomat, szeretek itt élni és szeretném ha minél többen megismernek.

NAGY ZSUZSA
MAROSVÁSÁRHELYI
MAROSVÁSÁRHELYI
DR. BERNÁDY GYÖRGY
ÁLTALÁNOS ISKOLA

Nézz szét a program honlapján, érdemes! <http://diakszemmel.eloerdely.ro/>

Pap Gy. László: Esztendőnyi lelki kenyér (Debrecen, 2014)

Meggyőződésem, hogy Pap Gy. László legújabb könyve nem csak a szigorú vallásos életet élők, és nem kizárólag az unitáriusok számára jelenthet kedves, sok-sok továbbgondolni valót tartalmazó olvasmányt. Furcsa és nem magától értetődő ezt állítani egyházi beszédekről. Furcsa, de kizárólag addig, ameddig az Olvasó el nem kezd ismerkedni az írásokkal, amelyek a jézusi szeretet törvény jegyében fogantak.

Alapvető élethelyzetek, egyéni, közösségi, nemzeti kérdések jelennek meg és bibliai példázatokon, lelkéken, tanításokon keresztül jutunk el a Szeretet Parancsának engedelmeskedő ember válaszáig, helyeselhető döntéséig. Ebben a közegben egyszerű, érthető üzenetek, fogódzkodók, sarokkövek, mércék vannak, itt nem lehet a Mindenség végtelen viszonylagosságára, a Szubjektum határtalanságára,

korlátlanságára, megzabolázhatatlanságára hivatkozni. Isten országában nincsen gyorsított törvénykezés, nem írják át újra és újra a szabályokat, ott világosság, egyértelműség és bizonyosság uralkodik. Ezek azok a tényezők melyeket hétköznapi életünkben talán a legtöbben hiányolunk. Sötétség vesz körbe sokszor, sokunkat, máskor mi magunk árasztjuk a sötétséget, mint Lázár Ervin alkotói válságban szenvedő költőhőse, Berzsián, akinek még így is meg kell küzdenie az éjféketeséget hozó Áttentő Redázzal – hogy egy másik, ugyancsak friss, kislánnyommal együtt átélte olvasmányélményből hozzak példát. A sötétség sokféle alakban törhet ránk. Legyen szó tudatlanságról, irigységről, rosszat akarásról, kegyetlenségről, szomorúságról, megtevesztésről, sötétül körülöttünk a világ és keressük a fényt és annak forrását, hogy ne bukjunk orra, vagy éppen

csak megláthassuk, hogy a következő lépéssel hova is lépünk. Összekuszált, csúrt és csavart beszédeket intéznek hozzánk, magyarázkodásokkal, hitegetésekkel, kibogozhatatlan történetekkel és ideológiákkal traktálnak, hogy semmiben se lehessünk bizonyosak és egyértelműek csak a sokolvasatúság lehessen. Ezzel szemben Isten törvényeinek maradéktalan betartásával sokkalta élhetőbb világot tudnánk magunk körül, olyan világot, melyben az Ember a Teremtés különleges csodája maradhatna és jóra járó esze, szeretet vezérelte tettei, részt vállalásai, önzetlensége által értékes, üdvözült életet élhetne.

Ezekkel a gondolatokkal ajánlom az Esztendőnyi lelki kenyér című könyvet a Tisztelt Olvasók figyelmébe.

*„A SZÓSZÉK
MAGASÁBÓL, VAGY LENT
A TEMPLOM DIACÁN, KINT
A MINDENNAPI ÉLETBEN,
CSAKIS ÉS
KIZÁRÓLAGOSAN
SZERETETRE ALAPULÓ
CSELEKEDETEKRE
BUZDÍTUNK”*

Könyvbemutató Nagyváradon

VIRÁG TÍMEA HELGA—BIBARCFALVA (HONISMERETI TANULMÁNY, ÖSSZEFOGLALÓ)

„Ha nem teheted azt, hogy külföldi országokat, szép helységeket és városokat láss és ismerj: legalább igyekezz hazádnak azon keskeny körét, amelyben születted, vagy ahol lakol, megismerni és ismertetni. Így ha minden helységből, hasonlót tenne valaki, nem maradna helység, melyet apróbb részleteiben is, közelebről is meg ne ismernénk. És meglehet, hogy ez az ismeret sokkal több gyönyört és hasznot adna minékünk, kiket közelebről illet, mint az, ha földsarkokat vagy forró öv alját, sőt ha a legszebb idegen várost vagy országot is láthatnók meg, keresztül kasul...”

(Jánosfalvi Sándor István)

EJKE-különdő

EJKE-különdő

Ez az intelem készítetett engem is, hogy e csendes kis székelly faluról írjak, melyben nevelkedtem, melyet otthonomnak nevezek: Bibarcfalváról. Lehet, hogy sokan ismerik azt az érzést, mely akkor szokta átjárni az embert, mikor hosszabb ideig távol van falujától, és hazatérve meghallja annak békés harangszavát. Valahogy mindig azok a gondolatok cikáznak át bennem, hogy házam bárhol lehet, de hazám csak itthon. E tájat és népet magaménak érzem, nemcsak szülőföldem mélyebb megismerésének vágya készítetett arra, hogy e tájról, az itt élő emberekről, szokásaikról írjak, hanem a felelősség is. A felelősség a miénk, akik itt élünk, mert miénk e táj szépségeivel, gazdagságaival együtt: összetartozunk, mi és a szülőföld. Céloom e táj megismeretése azokkal, akik úgy gondolják, hogy tágabb hazájukat is érdemes ismer-
ni.

Valahányszor hazatérek az itt élő melegsívű emberekhez, kikhez szeretet fűz, úgy érzem, tartozom annyival az itt élő embereknek, és e tájnak, hogy ne felszínesen ismerjem, hanem mélyebben beleássam magam e hely történetébe.

Szülőfalum jelenleg is használt magyar neve Bibarcfalva. A falu ki és bejáratánál tátongó kicsit sem nemes fémből készült falutáblán a következő román név áll: Biborțeni. Ez lenne a falu román elnevezése, mely sokak számára vált ismertté, a falu igazi kincséről, az itt palackozott borvízről. Neve a pápai

tizedjegyzékben bukkan fel 1332- ben Byborch/Bybouth alakban, amikor már plébániatemploma van, de később 1913- ban, már a Bibarcfalvi fürdő, mint lakott telep volt ismeretes.

A falu és a vár nevének eredetét a szájhagyomány fejtegeti a Biborc és Faila nevű népregében. Fenn a falu feletti nagy csereerdőben tündérvár állott hajdanában. A vár urát Biborcznak hívták (egyesek szerint Tiborcznak). Nagy volt a hatalma, ő uralta egész Erdővidéket. Mogorvaságát az is tetézte, hogy nem kapott feleséget sehol a környéken. Szemben a Szent Anna-tó feletti hegyen állott a tündérlányok vára. Ide is ellátogatott hát Biborc. Sok veszéllyel kellett megküzdenie, hogy megközelíthesse a várat. Három esztendei küzdelem után mégis bejutott. Ki is választotta magának a legszebb tündérlányt. Faila volt a neve, kinek két kívánságát teljesítette. Egyik kívánság volt az életet, a másik az egészséget adó forrás. Az életet és az egészséget adó forrásokat pedig mindig a biborczi földről felkeresik azóta is a gyógyulást keresők. A két forrás neve lett: *Biborc és Faila*, innen vette nevét később a falu *Bibarcfalva*.

„Erdővidék! Hogyan muzsikál a név zenéje. Hogy hív a Vargyas, Kormos és a Barót-víze csendes csobogása, a Dél-Hargita fenyvesei s a Rikaerdő susogása. Elvárászol a sok szép monda. Kedves a fülnek az erdővidéki népdal s Elek apó meséit hallgatva felidézjük gyermekkorunk édes emlékeit.” (Benkő 1770.)

Sivár helyen fekszik, a

VIRÁG TÍMEA - HELGA
BARÓT
MAROSVÁSÁRHELYI
ORVOSI ÉS GYÓGYSZERÉSZETI
EGYETEM

hegyoldalakon meghúzódó száraz földekkel, ásványvizekkel, fenyvesekkel, bükkkel. Bibarcfalva Kovászna megye északnyugati részén, az úgynevezett Erdővidék keleti részében terül el 494-510 m tengerszint feletti magasságban, a Dél-Hargita lábainál. A falu északi felében emelkedik a Tirkó-hegy andezit tömege, vele szemben, a falu másik oldalán csörgedezik a Barót pataka, hűen végigkísérve Bibarcfalvát. Igen régi időkben a Barót vizén túl fekvő hegy tetejéről egy vár tekintett le a falura, amely manapság a romok látható nyomain is alig mutatja. A vár helye már bükkerdővé vált a Várpatak nevű patak partján. Bibarcfalva közigazgatásilag Barót városához tartozik, mintegy 5 kilométerre fekszik tőle, 43 kilométerre Sepsiszentgyörgytől és 57 kilométerre Székelyudvarhelytől.

Székelly Lajos református lelkész segítségével a református egyház levéltárában sikerült kiderítenem, hogy jelenleg 672 lelket számlál a falu. Ebből 671 magyar és egyetlen román nemzetiségű él Bibarcfalván.

Bibarcfalva neves személyiségeiről maga a történelem tesz említést, még pedig a Makk-féle összeesküvés képkockáiról. Ezen események emlékét a faluban ma már csak emléktáblák, kopjafák őrzik, amelyek előtt minden évben hűen tisztelgünk. Az 1854-es hőseink közé tartozik Bartalis Ferenc, Borbáth László, Bogyor Sámuel, Szabó Áron, Dimény István, Benedek Dániel, valamint Bertalan László.

A tiszteletes úrral folytatott további interjúm során kiderült, hogy a református egyház anyakönyvi kivonata az 1700-as évektől kezdve van hivatalosan vezetve, így az ott talált adatok szerint a legrégebbi családnevek Bibarcfalván a Sajtos, Benedek, Bogyor valamint Barthalis családnevek. Ma a Szabó, Bogyor, Veres, Józsa, Tordai, Virág családok vannak a legtöbben. Bibarcfalva legidősebb lakosa ma, 91 éves özv. Józsa Mercedes néni, legfiatalabb falubeli pedig Óér Szilvia és Veres Andor atyánkfiai gyermeke, Veres Lenárd, kettő hónapos. Jelenleg 672 a falu pontos lakossága, ebből 593 református és 79 tartozik más felekezetekhez. Ezen személyek közül, 46 római katolikus, 17 baptista, 9 unitárius, 4 szabad keresztény, evangélista 1, ortodox 2.

Ha valahol megemlítjük a Bibarcfalva nevet, az embereknek rögtön a borvíz jut az eszükbe. Sőt a falubeliek csúfondáros neve is a borvízből ered: rozsdásbelűek! Ugyanis a borvíz magas vastartalma miatt sárgára, rozsdabarnára színezi a palackokat. Innen jön a szólás-mondás, miszerint a bibarcfalviak rozsdásbelűek. És valószínű,

hogy igaz a szólás-mondás, mert a borvíz fogyasztás elmaradhatatlan része a bibarcfalvi lakosoknak. A faluban működő két nyilvános forrásból hordják az ivóvizet a lakosok, de nem csak a bibarcfalviak, hanem egész Erdővidék. Az idősek elmondása szerint, régen szekerek kígyózó sorai álltak a források előtt, onnan hordva a távolabbi falvakba a borvizet. Manapság ez ugyanígy működik, csak a szekereket autók váltották fel. A nyilvános forrásokon kívül több tíz forrás van feltérképezve, melyeket palackozásra használnak a falu borvíz-töltődjében.

Orvostanhallgatóként érdeemesnek tartottam foglalkozni a bibarcfalvi borvízzel, annak összetevőivel, hatásaival. Sikerült egy kutatást elindítanom ebben a tanévben, melynek egy részét bemutattam egy Tudományos Diákköri Konferencián, Marosvásárhelyen, mellyel második díjat nyertem el, valamint dolgozatom jelölték az Országos Tudományos Diákköri Konferenciára. Ezen dolgozatom kivonatának egy kevés hányadát szántam itt is bemutatásra, hozzájárulva ezzel Bibarcfalva mivoltához, öregbítve és felbecsülve egyszerű kincsét, a borvizet.

Vincent Louis - Claude elmélete szerint az ásványi anyagokban gazdag víz túlterheli a szervezetet, a vesék működését, a szív-érrendszert, mert a vízben oldott szerzetlen ásványi sókat szervezetünk nem hasznosíthatja, sőt jelenlétük akár meszesedéshez is vezethet. Ezzel párhuzamosan az ásványvizet értékesítő vállalatok reklámja a vízben lévő ásványi anyagok szükségességét helyezi

előtérbe pontosan amiatt, hogy ha ezekből hiány van, akkor a szervezet önmagát kezdi el felhasználni. A Vincent-elmélet kritériumai alapján vizsgáltuk meg Bibarcfalva legnépszerűbb borvíz forrását (F9). Választ kerestünk arra, hogy megfelelnek-e az általunk kapott eredmények az elméletnek és a kapott értékek károsak-e az ott élő és több, mint 40 éve azt fogyasztó lakosok szervezetére. A vizsgálat során kapott adataink alátámasztják, hogy a borvízforrás értékei jóval magasabbak, mint amit a Vincent-elmélet kimond, ugyanakkor a fogyasztás nem feltétlen káros azon emberek szervezetére, akik rendszeresen, akár több, mint 40 éve használják a borvizet. Tehát, Bibarcfalva legnépszerűbb borvízforrása vegyi

összetétel szempontjából meghaladja az elméletben kimondott paramétereket, de a rendszeres fogyasztása mégsem megterhelő a lakosok szervezetére nézve, azaz nem igazolódik be a Vincent–elmélet, miszerint a jó ivóvíz ásványi anyagokban szegény.

A borvízen kívül Bibarcfalva híres a református templomáról, amely egy különleges freskónak ad otthont. A falképeket Orbán Balázs fedezte fel a tizenkilencedik század hatvanas éveiben, s bár akkor a feltárásokra nem került sor, annyit már ő is megállapított, hogy az északi fal képei lovas alakokat ábrázolnak. E közlés alapján 1884-ben Huszka József az északi fal nyugati felén két-két, egymás alatti jelenetet tárt fel és publikált, arról is tudva, hogy a kelet felé folytatódó jelenetsor nagyon megrongált állapotban van. Az 1897. évi templom-

javítás után a szakirodalom a falképeket megsemmisülteknek tekintette. A templom és a javítására vonatkozó adatok ismeretében 1969-ben a Huszka-féle falképmásolatot bemutatva felhívták a figyelmet arra, hogy a freskókat őrző fal ma is áll, a képek újbóli feltárára várnak. Az 1972 őszén meginduló renoválás alkalmával a falképek elő is kerültek, a feltárást és restaurálást a Műemlékvédelmi Igazgatóság részéről Vigh István végezte. Az északi fal majdnem teljes felületét a Szent László-legenda falképsora tölti ki, díszes keretelés közé fogva.

Bibarcfalva. Léírom, majd elolvasom ezt a szót és emlékképek ezrei pörögnek le előttem, mint egy kisfilm: barátok, táncok, kirándulások, gyerekkori csínyek, utcavégi borvizes kalandok, szánkózás a Döngőben vagy Bagocban, szánozás, kántálás, éneklés

a templomban, szenteste, húsvét és a vizes vödörök vagy épp a parfümök. Dédnagymamám, dédnagyatám, aki már fentről figyel. Keresztlányom és akinek én vagyok a keresztlánya. Nagybácsi, unokabácsi, unokaöcsi. Tiszteletes, falubíró, elöljárók. Mindenki, aki nevelt, tanított és utat mutatott. A falu a hőseivel, harcosaival, neves személyeivel. Tiborczal vagy Biborczal. Failával és a sok forrással. Ők mind, mind tanítottak, neveltek és előre vittek. Mert mi, akik Bibarcfalván nőttünk fel, elmondhatjuk, hogy van Bartalis Ferencünk, Borbáth Lászlónk, Szent László legendánk és freskónk, sőt középkori templomunk, Tiborcz várunk, Tirkó hegyünk, Bagoly várunk és értékes borvízünk. Ezért vagyok büszke, hogy Isten kegyelméből református bibarcfalvinak születtem. Köszönöm!

<http://csikcsodai.eloerdely.ro/>

Fedezd fel a Csíki-medence csodálatos világát!

Tégy javaslatot Te is egy Csíki csodára!

Köszönjük a támogatást!

AGRÁR- ÉS ÉLELMISZERGAZDASÁG

EGÉSZSÉG ÉS ÉLETMÓD

ÉPÍTETT KÖRNYEZET

IPARI ÉS MŰSZAKI MEGOLDÁSOK

FEDEZD FEL CSÍKI CSODÁIT!

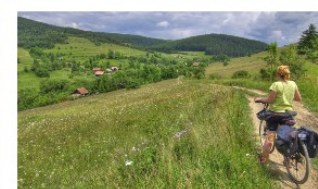
KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG

SPORT

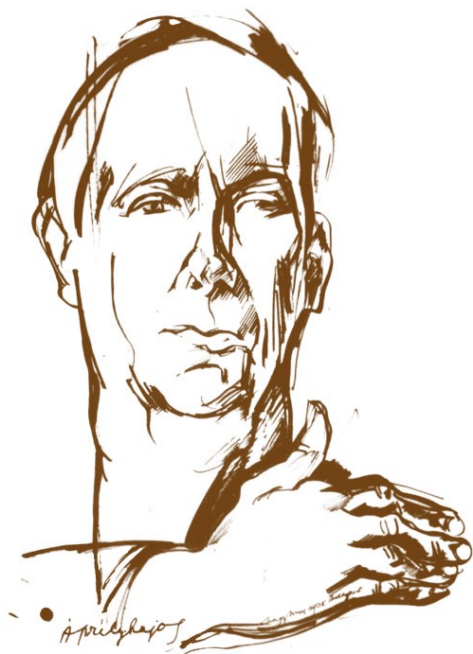
TERMÉSZETI KÖRNYEZET

TURIZMUS ÉS VENDÉGLÁTÁS

KISS-SZÉKELY ZOLTÁN
UTOLSÓ POHÁR

Áprily Lajos emlékének

Metszett üvegben édes óborom.
El ne törjön, ügyelünk rá nagyon.

Kezdetekkor még öt testvére volt,
belőlük tanítványok lelke szólt.

Emlék. Ajándék. Eljövetele.
Így gördítettek szót a sors elé

barátaim: Maradj! Itthon maradj!
S a Trébelyszőlő üzent: El ne hagyj!

De eljöttünk. Idegen tájakon
Maros-menti borokkal csak rokon

zamatot s ízt kínált az öt pohár.
Elpattant mind. Egy katicabogár

téblábol az utolsó peremén.
Beleiszom, s örömöm lelem én,

ha metszett testén s borán átdereng,
miközben ívén csöpp pára feszeng,

asszonyom keze, ahogy otthonit
tölt új borospohárba rendre itt.

S ahogy felkacag, feledem korom.
Kristály-emlékbe csillan óborom.

2014. november

FARKAS GYULA—KISBACON (HONISMERETI ESSZÉ)

„EGY HOSSZÚKÓ TÁL, MELYNÉK KICSORBULT EGYIK VÉGE, EBEN A TÁLBAN EGY CSUDASZÉP BOKRÉTA: EZ AZ ÉN SZÜLŐFALUM. EBEN A FALUBAN MINDEN HÁZNAK VAN GYÜMÖLCSFÁS ÉS VIRÁGOSKERTJE, S MÁJUS HAVÁBAN, AMIKOR ITT A GYÜMÖLCSFÁK VIRÁGBA BORULNAK, CSÍKORRA TETEJÉRŐL /A SZOMSZÉDOS CSÍKORSZÁG" ORRA EZ A HEGY/ ÓRIÁSI BOKRÉTÁT LÁT. SZÉLES CSERFAZSINDELY BARNÁLLOTT AZ ALACSONY FALÚ, MAGAS TETEJŰ HÁZAKON: NAPTÓL, ESŐTŐL FAKULT SZALMAZSÚPFÖDÉL JUTOTT A PAJTÁKNAK MEG A CSŰRŐKNEK, DE AKKOR IS MEGVOLT MINDEN HÁZNAK UTCÁRA MOSOLYGÓ VIRÁGOSKERTJE, MINDEN KERTNEK A MAGA GYÜMÖLCSFÁJA, ROZZSAL ÉRŐ, FÓTOS, ZSÍROS, ÉDES, IRÓS /MÁS NÉVEN SÓLYOM/ PÁRIS ALMÁT ELEINÉRŐ, VAGYIS KORÁN ÉRŐ NYAKAS, BARTAMISZ KÖRTÉT, MOSKOTÁR, MADÁRKA PERPENCE /A BESZTERCEI SZILVA/ SZILVÁT TERMŐ FÁJA EGY SZÉPSÉGES BOKRÉTA VOLT AZ ÉN FALUM.”
BENEDEK ELEK

FARKAS GYULA
KISBACON
BARÓTI SZABÓDI DÁVID
TECHNOLÓGIAI LÍCEUM

Erdővidék a Székelyföld egyik kevésbé ismert, de látványokban gazdag régiója. Háromszék Észak-nyugati része, melyet Baróti-medencének is szoktak nevezni (a vidék egyetlen városkájáról, Barótról), egy félig zárt medence. A vidéket valamikor sűrű erdők borították, innen kapta az elnevezést is. Kisbaccon, Erdővidék egyik legkisebb települése, amely a Dél-Hargita aljában, a Barót patak völgye két oldalán fekszik. Magyarhermánnyal, Nagybaconnal, Szárazajtvával és Uzonkával alkot egy községet. A községközpont Nagybacon. Régen Udvarhelyszék Bardoc fiúszékéhez tartozott, ma viszont Kovászna megye része. Sepsiszentgyörgytől 45 km-re, Székelyudvarhelytől 55 km-re, Brassótól 70 km-re helyezkedik el.

A természet minden csodájával felékesített táj változatos és különlegesen szép. Kisbaccon falu az erdővidéki (Barót) medence északkeleti részén fekszik, szubkárpatikus övezetben. Területi fekvése természeti egységet alkot az erdővidéki medencével, hegyekkel körülvéve. Északon határolja: Kakukk, Fekete hegy, Keleten: Mitács és Piliske. Délkeleten: a baróti hegyekhez tartozó Murgó és Hatod. Délen: Csinód magassa. Nyugaton: Várhegy.

A szájhagyomány alapján a falut a XII. században alapították, de írásos dokumentum erről nincs, viszont Benkő József, erdővidéki tudós, 1770-ben írt „Filius Posthumus” című kéziratban maradt munkájának III. rész 1. cikk a-pontja alatt említi „Bacson” név eredetét: „A Sz. István Magyar Király Sárolda nevű hűgától származott volt a Márkárd

Gróf kinek fia volt Bultb Lőrincz és ennek lettenek ún az öt jeles fia: Batzon, Bontz, Bentze, Tsáké (idegen kézírással Chá) és Bethlen... Ezek közül mindenkinek nevére falvak vannak Erdélyben nevezetve, talán magok levén azok fundátorai ...”
1567-ben Kws Baczon névalakban szerepelt a regestrumban, 1602-ben Kis-Bacson formában volt jelen.

Kisbacconnak két gúnyneve van: Reszeltes vagy Kalácsütő Kisbaccon. Érdekes, mert e két gúnynév majdhogynem ellentette egymásnak. Utóbbi a Kisbacconiak mérhetetlen vendégszeretetéről tanúskodik, míg az első név egy szerény levessel kapcsolatos, talán valaki azzal szolgált a vendégének egykoron.

A falu nagy szülőttje Benedek Elek (1859-1929) író, szerkesztő, politikus, a magyar gyermekirodalom egyik megeremtője, a legnagyobb magyar mesemondó, mindenki Elek apója. „Erdő, mező, hegy, völgy, falu – minden mesél itt. A mesék földje ez – csuda-e, ha szép csendesen mesemondóvá nő az a gyermek...” – írta Benedek Elek. Az ő emlékére 2003 óta Kisbacconban a látogatók, kicsik és nagyok egyaránt mesebarangolásban vehetnek részt. A mesebarangolás célja a faluban még meglévő mesterségek bemutatása és fenntartása egy mesére felfűzve, valamint a mesebarangolás során a gyerek szorongásait, félelmeit leküzd, felfedezheti képességeit, felelősséget vállal másokért. Eközben fejleszti a kreativitását. A település kulturális és közösségi értékeinek a megőrzésére és erősítésére jött létre a Bodvaj Egyesület, ami gyermek- és ifjúsági programokat szervez elsősorban. Az egyesület célja megszervezni a szabadidős programokat, amelyek oktató, ugyanakkor szórakoztató jellegűek.

Ahogy a faluba vezet, kanyargós, gyümölcsfákkal körbeült úton sétálok, hallgatom a csendet, melyet a közelben legelő tehéncsorda kolompolása szakít meg néha, mintegy versenyezve a pásztorkutyák ugatásával. A távolban felzúg egy traktor, az őszi betakarítás a javában folyik.. Alkonyodik. Lassan haladok az úton, nézegetem a házakat, tárva-nyitva álló kapu-

kat, előttük összegyűltek a csordát váró asszonyok, megosztják egymással a napi ételkészítés új szabályait, az idősek oktatják a fiatalabbakat „jaj, nem úgy van az fiam...” - hangzanak a tanító szavak. A férfiak az út túloldalán csoportosan, botjukra támaszkodva fejüket csóválják az „asszonybeszédén”, két-három perces hallgatás után végül elmélyült diskurálásba kezdenek a szántóföldek milyenségéről, a háziállatok betegségeiről, a közelgő télről, a betakarított termésről és végül megállapítják, hogy az idei év sem volt a legjobb, majd újból csend következik és figyelik az asszonyok beszélgetését. Fáradhatatlanul tudják tárgyalni nap mint nap ugyanazt a témát évek óta.

Megmaradt néhány 1880-90 közt épült magas tornácos ház, pincelakással ezek módosabb gazdák házai voltak. Többnyire faszindelyes házak voltak, alacsony ablakokkal, sikitott tornáccal, 2 szobával. Az 1970-80-as években a bányászok meggazdagodtak és azután épültek, vagy átépültek a ma meglévő „vagonházak”, általában 2 szoba, konyhával. Csupán araszolni tudok a falu belseje felé, mert minden kapuban ülő asszony megkérdezi „Hogy vagy lelkem? Merre mesz?”, még akkor is, ha hallotta is az előzőnek adott válaszom, ez az egyik módja a kapcsolatteremtésüknek. A falu főújáról leereszkedem a patak

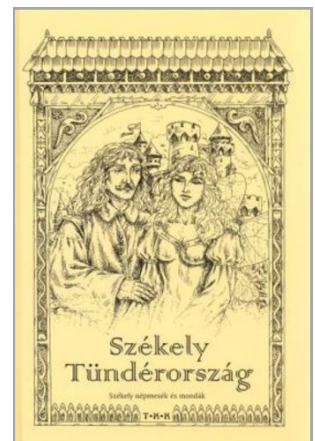
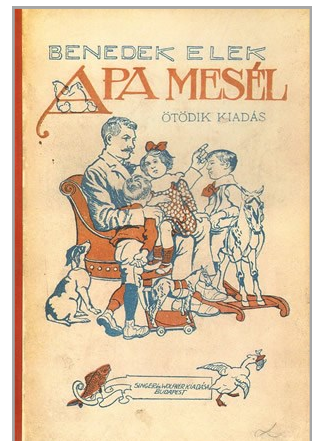
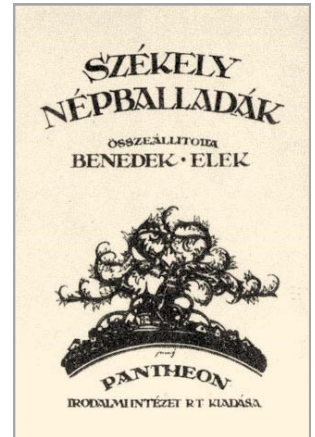

fele vezető lejtőn. A kisbacioni Benedek Elek Emlékház irányába forduló híd körül akad elég látnivaló. Először is a híd melletti sziklakert szerű építmény fogja meg az ember tekintetét. Az itt kialakított, sziklára épített részre, egy természetes anyagokból mesterségesen kialakított kőpolcra kerül a gyermekeknek mintegy játszótársként, Benedek Elek ülőalkos szobra, amit Varga Mihály sepsiszentgyörgyi szobrász készített, és amelynek avatására Benedek Elek születésének 150., halálának 80., az Emlékház avatásának 40. évfordulója keretében került sor. Alighanem ez a sziklaépítmény ezen a mi tájainkon a legnagyobb szobortalapzat. A szobor merevített megjelenítés helyett élő környezetbe került. Szemben az Elek apó nevét viselő I-IV. osztályos általános iskola. A patakparton játszó gyermekek és a vízben úszkáló, gágogó libák harcot vívnak, mi is ezt tettük régebb. A patakból egy szénászekér kecmereg ki, fáradt ló húzza, mellette gazdája vánszorog, cuppogó gumicsizmával. Arca felderül a gyerekek és libák kergetőzése láttán, hangos szóval biztatja őket, vagy épp hergeli a libáknak való szurkolásával. Mindezt Elek apó nézi végig szelíd mosollyal az arcán. Hirtelen mély zúgás hasít a levegőbe, egy pillanatra felfigyelek. Majd egy kapuban ülő idős ember, félre csúszott kalappal, elmosolyodik és határozott hangon kijelenti: Domi nekifogott. Ez elég mindenki megnyugtatóra, ugyanis Domi a molnár, ilyenkor van a legtöbb munkája. A faluban található Erdővidék egyetlen működő vízimalma, mely 2009-től a Kulturális világörökség része. Itt minden nap örlik a gazdák gabonáját. Besétálok a

malomárok mentén a malomhoz. Ropognak a malomkerék deszkái a rázúduló víztől. A szinte legyőzhetetlennek tűnő víz hangját is megszínesíti a molnárné ízes hangja, ahogy a tyúkjait hívogatja, miközben fiainak adja ki az utasításokat. Amint meglát, két karját kitarva, tyúkokat otthagya, apró lábival szalad felém. Ő együtt lélegzik már a malommal, sőt, nem is tudnám elképzelni nélküle ennek a mesterségnek a gyakorlását. Mondhatni úgy is, hogy a molnárné egy külön látványosság maga ízes, pörgős, ropogós beszédével. Elvezet a használt malomkerekekből kialakított virágoskertje mellett, melyben az év minden hónapjában tündöklik egy különleges virág. Amíg a zsendelyes háztetejű konyhában keresgél valami ícsiklandó sütemény után, szemügyre veszem a malom belsőterét. A malom egyik gerendáján ez a felirat áll: "Építetett Isten segedelméből 1835. esztendőben október 25. BA, GI, VA, BA, VS, VM, BS mesterünk volt NA". A malomhoz tartozó ház gerendáján ez a felirat áll "Építették ez házat, az malmot 1889-be június hó 19-én. Az malmos társulat Isten segedelméből. NI, IGY, SZ.". A molnárné elmeséli, hogy az évszámok és nevek eltérésére nem derült fény. Tovább indulok, és még pár tíz méterről is hallom hangját a malomnak és a molnárnénak, majd egybeolvadnak a hangok a harang kongásával. Felnézek az Emlékház szomszédságában található 1793-96 között épült református templomra. Kecses tűrtornyát bearanyozza a lemenő napfény, a toronygomb meg-megesisillan, ahogy haladok felé. Első papja, a híres nagyasszony, Árva Bethlen

Kata udvari papja volt. Bethlen Kata ajándékozta az első kegytárgyakat is. A hősök emlékére a református templom előtti téren emlékparkot hoztak létre. Itt található Erdély egyetlen különálló zászlórúd tartója, az 1848-49-es forradalom, az I-II Világháborúban részt vett hősök emléktáblája. Ide került Soós András, helybéli népi mester által készített millicentenáriumi kopjafája is. Bandi bácsi megtermetségét igazolják a faluban, és Erdővidéken levő székelykapuk. Az Emlékház hívogatóan felszéli a fák közt, engedve a csábításnak elindulok irányába. Útközben azonban kalapáló hangok és orrfacsaró, égett szag csap meg. A kovács udvarából terjeng. Ma három kovácsa van a falunak. Itt manapság inkább ló patkolással dolgoznak a kovácsok, kevés az egyéb munkájuk. Az egyik műhely az emlékháztól nem több, mint száz métere található. Döntöttem, benézek pár percre.

A kapu elé érve meglátom a feliratot, épült 1795-ben, tehát ez a legrégebbi ház a faluban. Kezemmel végigsimítom a ház oldalát, a sártapaszt tartós, a szalmaszálak itt-ott kilátszanak, és faszegek díszítik számomra összevisszaságban, de ez csak tetőzi régies hangulatát. Benyitok a kapun, két eddig henyélő kutya, azonnal talpon terem és körbeszaglászik. Itt mindenkinek van legalább egy kutyája, és akár harapós, akár nem a gazda mindig azzal fogad, hogy a kutya nem bánt. Most is ezt mondogatja a kovács, miközben egy délceg ló hátsó lábát vizsgálgatja. Közlebb merészkedem, a kovács, akárcsak a molnárné szívem mesél mesterségéről. Miközben serényen dolgozik egy új patkó elkészítésén elmeséli, hogy nemzedékről nemzedékre öröklődik családjukban ez a mesterség, és az ő helyét majd a fia veszi át. Mint egy varázsszóra megjelenik a fiú és az apja pontos mozgását utánozva bevezet még egy lovat. A műhelyben felizzik a tűz, és a lángban égő patkókezdeményt már a kovács formálgatja. Megbabonázva nézem a szétugró szikradarabokat, és hallgatom a kalapács ritmikus koppanását. A kovács arra biztat próbáljam ki én is. Rá kell jönnöm, hogy ez koránt sem egy könnyű mesterség, mert én felemelni alig tudom a kalapá-

2012-es EJKE-képek Kisbaconból

csot, nehogy a kijelölt helyre lecsapni. Újból érzem az égett szagot, kinézek az udvarra és látom, hogy a fiú a ló lábáról égeti az elhasznált bőrt. Felvilágosítanak, hogy ez az új patkó tartósságához szükséges. A frissen patkolt lovat próbakörre vezetik ki az utcára. Itt útjaink elválnak. Irány hát az Emlékház.

Végig sétálok a fenyőkkel körülvett kocsiuton, ropog a kavics a lábam alatt. Érzem a békességet, a csendet, valószínűleg Elek apó is ezt érezhette, amikor hazaérkezett Budapest zajos világából. A ház, amelyben született már nincs meg, de a klasszicista stílusban épült Mari-lak (1906), amelyben élt és dolgozott, látogatható. Itt írta műveinek jelentős részét, és itt szerkesztette a két világháború közötti Erdély egyetlen magyar nyelvű gyermeklapját, a Cimborát. Nemcsak a gyermekek mesemondó nagyapója, számos elbeszélése, regénye mellett elkészítette a „Nagy magyarok élete” című életrajzi gyűjteményét. 1929-ben a Cimbora megszűnt és vele együtt Elek apó is eltávozott az élők sorából, feleségével együtt. A falu határában lévő új temetőben helyezték Elek apót örök nyugalomra, a nagy gesztenyefa alá. (Ezzel a temetővel átellenben található

egy másik régebbi temető, de itt a sírokat már nem gondozzák.) A házat 1969-ben az író születésének 110. és halálának 40. évfordulóján avatták emlékházzá: rokonok, barátok, ismerősök jelenlétében. Azóta Kisbacon kulturális zárandokhellyé vált. Most a Mari-lak előtti kis parkban ülök galagonya bokrok közt. Megakad a szemem egy táblácskán, melyet már körülölelt a galagonya ág. Elhajtom, és egy Benedek Elek verset fedezek fel. Jobban körülnézek, a park különböző sarkaiban táblácskákon személyre szóló verseket találok. Felkaptatok a ház melletti gyümölcsöskertbe, innen belátni az egész falut. A tájház kékre festett falát kereselem a tekintetemmel. Az Erdei Iskola csoporttal segítettük a ház berendezését korhűvé változtatni. A régi parasztház udvarán a kemencében friss ropogós kenyerek sülnék minden héten kétszer. Egy teljesen külön világ, értem már miért szeretett apó ide jönni. Jobbról a Macskás patak, hátam mögött a susogó, apó ültette fenyőerdő, előttem pedig a falu. Leülök a fűbe, és figyelek.

Hallgatom a csendet, arra gondolok, milyen jó is volna most egyet megmártózni az újonnan épített borvízfürdőnkben. Tavaly nyáron építettük

kalákában, kicsik és nagyok egyaránt. tíz gyönyörű napon át munkálkodtunk rajta, falubeliek és anyaországi tájépítésszek egyaránt, közben vicceket mesélve, dudorászva. Egy kisebb és egy nagyobb borvízes medence készült, egyik a gyógyfürdőként, a másik strandként funkcionál. Az egész faluközösség kivette a részét a munkából, ugyanis aki nem jött fel a falu végi borvízhez, az sültöt, főzött a munkálkodóknak mivel az elszállásolásuk és az étkeztetésük a falu feladata volt. Azt gondolom, hogy ebben az esetben Kisbacon a „kalács sütéséről”, illetve a mérhetetlen vendégszeretetéről tett tanúbizonyságot.

Boldog vagyok, hogy vannak még ilyen helyek a világon, ahol az emberek együtt kéz a kézbe öltve, időt nem nézve összefognak, hogy egy kevéskével több legyen a világ. Büszke vagyok, mert az egyik ilyen hely az én kicsiny falum, és ennek a közösségnek én is lelkes tagja lehetek. Egy pillanatig még visszatérnek gondolataim a dombtetőn leereszkedő csordára, ahogy a lemenő napfény aransárgán cikázik végig a borjak tarka sokaságán. Látom, amint lomhán hazafelé tartanak. Lassacskán a traktorzúgás is elcsendesedik.

Farkas Gyula vagyok. 1998-ban születtem Kisbaconban, Kovászna megyében. Tudom, 16 évesen még sokféle elképzelés kavarg a fejemben az életemről, nem is könnyű eligazodni ekkora korban, de úgy érzem, hogy a családom támogatásával mindent megtanulhatok, ami szükséges a XXI-ik századi életben céljaim eléréséhez és ahhoz, hogy biztos irányba kerüljön az életem.

Az apám a Kisbaconi Református Egyházközség lelképásztora, ennek következtében családjunkban nagyon erős keresztyén szellem uralkodik. Úgy érzem, ez meghatározza mindennapi gondolkodásmódomat, felfogásomat. Az anyám ugyanígy a református gyülekezetben kántor és művelődésszervező, így minden nap egymás mellett lehetnek a szüleim. Tanulmányaimat a Kisbaconi Benedek Elek I-IV osztályos Általános Iskolában kezdtem, majd Baróton a Gaál Mózes Általános Iskolában folytattam. V. osztálytól, most a Baróti Szabó Dávid Technológiai Líceum X. osztályos matematika-informatika szakos diákja vagyok.

Kisbaconiként úgy érzem, hogy kötelez a Benedek Elek szellemi és kulturális örökség ápolása, talán emiatt is kiskorom óta szeretem a meséket. Óvodás koromtól mostanáig résztvevője vagyok a helyi, megyei és országos mesemondó versenyeknek. Kisbacon hírnevét öregbítettem a Kárpát-medencei mesemondó versenyen, és a közösségi alkalmakkor is szívesen mesélek. Mivel a mesék és a népdalok közel állnak egymáshoz, számos népdalvetélkedőn vettem részt.

Az iskolai tantárgyak közül kiemelten kedvelem a magyar irodalmat, a történelmet és földrajzot. Ezenkívül részt vettem helyi és körzeti idegen nyelvi vetélkedőkön. Tagja voltam a baróti Gyöngyharmat Régizene Együttesnek. Kitartásomnak köszönhetően részt vehettem a Kájoni Consort Régizene Együttes az Árgyelus királyfi című produkciójában, amivel körbeutaztuk Erdélyt. Nagyon szeretek részt venni a faluban szervezett közösségi programokon. Rendszeres tagja vagyok a Református Egyház IKE csoportjának, és ezzel számos egyházi és történelmi megemlékezésen, műsoron részt veszek.

Ha valaki a Posta menüpontot választja, ott lehetősége van létrehozni magának egy postafiókot, a m i n e k a cí m e [név]@sic.hu típusú. Aki pedig egy ilyen levélcímmel rendelkezik, arról már a cím alapján eldönthető, hogy székely ember (illetve székely kötődésű cég, egyesület, stb.).

KEZDŐLAP **POSTA** **HONLAPOK** **BLOGOK**

↑↑↑ · SIC.HU

LEVELEZÉS ÉS HONLAPOK SZÉKELYEKNEK

Saját internetes tartomány-név Székelyföld, illetve a székelyek számára

Im már több mint öt éve téma a székelység körében, hogy hasonlóan ahhoz, ahogy Katalónia és a katalán kultúra 2005 óta saját internetes tartománynévvel rendelkezik (ez a cat), legyen egy ilyen Székelyföld, illetve a székelyek számára is. A gondolatot kezdetektől felvonta a Székely Nemzeti Tanács is, hisz megvalósulása igen nagy jelentőséggel bír volna Székelyföld, a székely nép és annak az autonómia küzdelmének megemlékezésében is. A katalán példa ugyan egyedi volt, de hivalkozni alapraik mindenképp megilleti, ráadásul a terület szabályozó hatósága - az ICATN - is úgy döntött, hogy liberalizálja a tartománynevek területét, így realis esély mutatkozott szem cél elérésére. Amikor azonban valóban körték az új tartománynevekre vonatkozó pályázatot, akkor nyilvánvalóvá vált, hogy az elő pályázati körben képtelenség lesz labába történelmi, kulturális, irom, képzelmese, pályázati a kezdeményezés fontosságát és lemondott róla. Ezáltal lehetővé vált az, hogy 2014 május 7-én benndrúsk az alább vezeték szolgáltatást.

Levelezés
Szerte a világon számos levelezési rendszer létezik, a legismertebbek a Gmail meg a Yahoo. Ezek azonban jellemző módon kompozitúra rendszereket, esetleg annyiban nem, hogy a Yahoo-nak például léteznek országokként más változatai (yahoo.de, yahoo.fr, vagy yahoo.hu). Az általunk elindított rendszer abban különbözik meg ezektől is, hogy nem egy ország, hanem egy nép számára készült, vélelnek annak tagjai bárhol a világon. Ha valaki a Posta menüpontot választja, ott lehetősége van létrehozni magának egy postafiókot, aminek a címe [név]@sic.hu típusú. Aki pedig egy ilyen levélcímmel rendelkezik, arról már a cím bejegyezni a Honlapok menüben. Ebből a belől egyszer elelőnőni kell, hogy az kívánt név szabad-e, s ha igen, meg kell adni a bejegyezési kezdeményező természetes vagy jogi személy adatait, majd is kell fizetni az éves bérleti díjat, s a név máris használható. Fontos!n ügyfeleink számára fontossáknak tartjuk hangsúlyozni, hogy ellentétben az általi gyakorlati (ami hamarosan változni fog), szerte a világon mindenhol a nevetek nem lehet véglegesen megvenni, csak bérleti. Ez annyiban jelent gondot, hogy fizetni kell, hogy mikor jár le a bérleti díszak, s azt időben meg kell hosszabbítani, hogy a név ne valjón mások által szabadon lefogalhatóvá, ellenben az az időre, hogy az éves bérleti díj igen jutányos, tehát nem kell egyszerre nagyobb összeget kifizetni, illetve ha valamely esemény számára akar valaké honlapot létrehozni, akkor azt egy trükk megtenni, hogy nem kell végleg megvennie az illetéket, deis kifizetés, az egy...

Székelyvasság

Varhanyovszki Réka Mária - Máramarosszigeti Református Templom - Olajfestmény (30cm x 25cm)

Köszönjük szépen mindenkinek, aki eljött, és Debrecenben is megemlékezett a székely mártírokról valamint kifejezte szolidaritását a székelyföldi területi autonómiáért folytatott küzdelemmel. Kérem kísérjék figyelemmel a 2015. március 10-i eseményekkel kapcsolatos híradásokat, közleményeket, reagálásokat és egyáltalán az önrendelkezés-sel kapcsolatos fejleményeket.

Tiszteletünket fejezzük ki mindazok irányába, akik Erdélyben, Magyarországon, a világ bármely pontján megemlékezést szerveztek a Székely Szabadság Napján.

EJKE

Az Erdélyt Járók Közhasznú Egyesület működését és a Tisztás megjelenését a Nemzeti Együttműködési Alap támogatja

**Nemzeti
Együttműködési
Alap**

Az Erdélyt Járók Közhasznú Egyesület negyedéves folyóirata

Kiadja: EJKE, 4032 Debrecen Vezér u. 23. IV/10.

Felelős szerkesztő: Csíki András

Lektor: Pap Gy. László

'Tisztás'

